

Кафедра туризму та економіки підприємства

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

В.о. завідувача кафедри туризму
та економіки підприємства

Безугла Л.С.

«15» вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА»

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки 07 Управління та адміністрування 24 Сфера обслуговування 29 Міжнародні відносини
Спеціальність	051 Економіка 071 Облік і оподаткування 072 Фінанси, банківська справа та страхування 075 Маркетинг 242 Туризм 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) Усі ОПП ФЕФ
Спеціалізації	-
Статус	Вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин), 3 чверть
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Мова викладання	українська

Викладач: к.геол.н., доцент кафедри туризму та економіки підприємства
Герасименко Т.В.

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління ефективністю підприємства» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти усіх ОПІ фінансово-економічного факультету. Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. туризму та економіки підприємства. Д.: НТУ «ДП», 2022. 12 с.

Розробниця: к.геол.н., доцент кафедри туризму та економіки підприємства Герасименко Т.В.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 051 «Економіка» (протокол №1 від 01.09.2022 р.).

ЗМІСТ

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	5
6.1. Шкали	6
6.2. Засоби та процедури.....	6
6.3. Критерії.....	7
7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	11
8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	11

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування здатності у студентів розв’язувати складні спеціалізовані й практичні проблеми щодо управління ефективністю підприємства на основі аналізу факторів середовища та використання результатів дослідження для обґрунтування управлінських рішень щодо формування адекватних моделей взаємодії підприємства та середовища.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)
	Зміст
ДРН1	визначати тенденцію розвитку конкурентоспроможності підприємства та його продукції, обґрунтовувати управлінські рішення, націлені на підвищення ефективності діяльності підприємства
ДРН2	опрацювати фактори впливу на ефективність діяльності підприємства
ДРН3	розробляти та обґрунтовувати стратегічні управлінські рішення щодо управління ефективністю підприємства
ДРН4	комплексно оцінювати ефективність діяльності підприємства та окремі його складові

3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Базовими дисциплінами є освітні компоненти, що вивчалися здобувачами на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, які формують компетентності зі здатності до ініціативності, відповідальності та навичок щодо безпечної діяльності майбутнього профілю роботи.

4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Розподіл за формами навчання, години					
	денна			заочна		
	обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота	обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	78	16	62	60	4	56
практичні	38	8	30	60	6	54
контрольні заходи	4	4	-	-	-	-
РАЗОМ	120	28	92	120	10	110

5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	78
ДРН1	Тема 1. Сутність та зміст поняття ефективності діяльності підприємства. Характеристика процесів управління ефективністю підприємств та їх класифікація	8
ДРН2	Тема 2. Фактори впливу на ефективність діяльності підприємства	10
ДРН3	Тема 3. Ресурсне забезпечення розвитку підприємств	10
ДРН4	Тема 4. Методичні підходи до діагностики ефективності діяльності підприємства	10
ДРН2	Тема 5. Моделі організаційного розвитку підприємств	10
ДРН3	Тема 6. Стратегічні аспекти розвитку підприємств	10
ДРН4	Тема 7. Управління ефективністю кадрової складової підприємства. Управління ефективністю інформаційних ресурсів підприємства	10
ДРН4	Тема 8. Комплексна оцінка рівня ефективності діяльності підприємства.	10
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	38
ДРН1 ДРН2 ДРН3 ДРН4	Тема 1. Сутність та зміст поняття ефективності діяльності підприємства. Характеристика процесів управління ефективністю підприємств та їх класифікація	8
	Тема 2. Фактори впливу на ефективність діяльності підприємства	
	Тема 3. Ресурсне забезпечення розвитку підприємств	
	Тема 4. Методичні підходи до діагностики ефективності діяльності підприємства	10
	Тема 5. Моделі організаційного розвитку підприємств	
	Тема 6. Стратегічні аспекти розвитку підприємств	10
	Тема 7. Управління ефективністю кадрової складової підприємства. Управління ефективністю інформаційних ресурсів підприємства	
	Тема 8. Комплексна оцінка рівня ефективності діяльності підприємства. Пошук, підбір та огляд літературних джерел, розв'язок задач за темами лекцій, вирішення ситуаційних завдань, вивчення теоретичного матеріалу, ділові ігри за заданою тематикою	10
	КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ	4
	РАЗОМ	120

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що

ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2. Засоби та процедури

Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного контролю та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за одну контрольну роботу (максимально оцінюється у 30 балів), оцінок за роботу на практичних заняттях (оцінюється 4 заняття по 10 балів, максимальна здобувач може отримати 40 балів) та оцінок за виконання самостійної роботи (виконання комплексного розрахункового практичного завдання за темами 30 балів). Отримані бали за контрольні роботи, практичні заняття та виконання самостійної роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Визначення середньозваженого результату поточних контролів. У випадку коли здобувач отримав менше 60 балів – складається залік у вигляді комплексної контрольної роботи, яка містить 20 тестів (вірна відповідь 1,5 бал) та 1 питання теоретичного спрямування (35 балів за умови повного розкриття тематичного спрямування), 1 розрахункове завдання (35 балів за умови виконання усіх розрахункових дій). Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100 балів
Практичні заняття	Дискусії, обговорення, аналітичні розрахунки, де відпрацьовуються навички статистичного аналізу, комплексного вирішення проблем, з використанням методологічного апарату. Відбувається вирішення тестових та розрахункових завдань.

	Максимально оцінюються у 40 балів (4 заняття × 10 балів/заняття).
Самостійна робота	Кожен здобувач повинен/на виконати самостійну роботу (виконання комплексного розрахункового завдання за темами 6 завдань × 5 балів). Максимально оцінюється в 30 балів.
Контрольні заходи	Максимально оцінюються у 30 балів (1 контрольна робота)

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *практичного заняття*.

Проведення практичних занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Практичні заняття включають проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок здобувачів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю здобувачів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування поточних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Кожне практичне завдання оцінюється за двома складовими: тестові завдання, виконання поточних розрахункових завдань та участь у дискусіях.

Тестові завдання складаються з 5 тестів, де є одна правильна відповідь. За умови вірного вирішення одного тестового завдання здобувач отримує 0,5 балів. Максимальна кількість набраних балів за тестові завдання – 2,5 бали.

Виконання розрахункових завдань. За умови вірного вирішення розрахункового поточного завдання здобувач отримує 5 балів.

Участь у дискусіях оцінюється в 2,5 бали.

6.3.2. Критерії оцінювання *самостійної роботи*:

Критеріями оцінювання самостійної роботи здобувачів є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних заняттях.

Оцінювання самостійної роботи відбувається через захист 6 розрахункових практичних завдань за темами дисципліни, причому:

5 балів: отримано правильні відповіді (згідно з еталоном), використано формули з поясненням змісту окремих її складових, зазначено одиниці виміру, зроблено змістовні висновки.

4 бали: отримано правильні відповіді з незначними неточностями згідно з еталоном, відсутні формула та/або пояснення змісту окремих складових, або не зазначено одиниці виміру, зроблено висновки.

3 бали: отримано неправильні відповіді, проте використано формули з поясненням змісту окремих її складових, зазначено одиниці виміру, зроблено висновки.

2 бали: отримано неправильні відповіді, не використано формули з

поясненням змісту окремих її складових та/або не зазначено одиниці виміру, не зроблено висновки.

1 бал: наведено неправильні відповіді, до яких не надано жодних пояснень.

6.3.3. Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи:*

Контрольна робота містить: 20 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, правильна відповідь оцінюється у 1 бал та 2 розрахункових завдання, де правильна відповідь оцінюється по 5 балів, причому:

5 балів – високий рівень виконаних розрахунків, що відповідає поставленому завданню, представлено методологічний апарат розв’язання завдання, зроблено власний висновок; відсутність помилок у розрахунках;

4 бали – середній рівень виконаних розрахунків, що відповідає поставленому завданню, представлено методологічний апарат розв’язання завдання, зроблено власний висновок; відсутність помилок у розрахунках;

3 бали – наявність виконаних розрахунків, що відповідає поставленому завданню, представлено методологічний апарат розв’язання завдання, зроблено власний висновок, однак містить несуттєві помилки у розрахунках;

2 бали – наявність виконаних розрахунків, що не в повній мірі відповідають поставленому завданню, не представлено методологічний апарат розв’язання завдання, зроблено власний висновок, містить суттєві помилки у розрахунках;

1 бал – наявність виконаних розрахунків, які не відповідають поставленому питанню, не представлено методологічний апарат розв’язання завдання, не зроблено висновок, містить суттєві помилки у розрахунках.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для другого (магістерського) рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
- спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
- спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; - здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; - здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
- зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Зрозумілість відповіді (доповіді). <i>Мова:</i> правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна. <i>Комунікаційна стратегія:</i> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<p>- управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів;</p> <p>- відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів;</p> <p>- здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії</p>	<p>Відмінне володіння компетенціями:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загально-навчальних умінь і навичок 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; Zoom; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Воронкова А. Є. Діагностика стану підприємства: Монографія – Харків: ІНЖЕК, 2016. – 447 с.
2. Говорушко Т.А. Управління ефективністю діяльності підприємств на основі вартісно-орієнтованого підходу : [монографія] / Т.А. Говорушко, Н.І. Клімаш. – К. : Логос, 2013. – 204 с.
3. Габор С.С. Ефективність як економічна категорія / С.С. Габор, В.С. Габор // Інноваційна економіка. – 2012. – № 7. – С. 14–17.
4. Касич А.О. Методичні підходи до оцінки ефективності діяльності підприємства / А.О. Касич, І.Г. Хіміч // Бізнес Інформ. – 2012. – № 12. – С. 176–179.
5. Куценко А.В. Організаційно-економічний механізм управління ефективністю діяльності підприємств споживчої кооперації України : [монографія] / А.В. Куценко. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2008 – 215 с.
6. Отенко В.І. Формування аналітичного інструментарію оцінки ефективності діяльності підприємства / Бізнес Інформ. – 2013. – № 5. – С. 231–237.
7. Стрілець Є.М. Ефективність як економічна категорія / Є.М.Стрілець. – Запоріжжя : КПУ, 2013 – С. 9-21.
7. Пушкарь А. И. Антикризисное управление: модели, стратегии, механизмы. Научное издание / А. И. Пушкарь, А. Н. Тридед, А. Л. Колос. – Харьков: ООО «Модель Вселенной», 2011. – 452 с.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Управління ефективністю підприємства»
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
для усіх ОПП ФЕФ

Розробниця:
Герасименко Тетяна Володимирівна

В редакції авторки

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19